

Betænkning

over

- I. forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (af Ib Thyregod m. fl.),
- II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. (af Ib Thyregod m. fl.) og
- III. forslag til lov om ændring i lov om investeringsfonds (af Ib Thyregod m. fl.).

(Afgivet af udvalget den 26. maj 1966).

Udvalget har holdt 7 møder om lovforslagene og herunder haft samråd med finansministeren. Der er modtaget henvendelse fra Erhvervenes Fællesudvalg om Skattespørgsmål, Erhvervenes Skattese-kretariat og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Efter forhandlingerne i udvalget har finansministeren stillet nedenstående ændringsforslag til de tre lovforslag. Ændringsforslagene er tiltrådt af udvalget, der indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de foreslåede ændringer.

Udvalget har i forbindelse med lovforslagene drøftet beskatningsreglerne ved sammenslutning af brugsforeninger og aktieselskaber.

Under den gældende beskatningsordning opstår der ikke skattemæssige problemer ved sammenslutning af brugsforeninger. Finansministeren og udvalget er enige om, at det også under den ny beskatningsordning skal være muligt at sammenslutte brugsforeninger, uden at der sker beskatning af fortjeneste på aktiver, som i forbindelse med sammenslutningen overdrages fra en forening til en anden. Regler herom må optages i en særlig lov, der udformes efter samme principper som de nugældende regler om fusion af banker. Finansministeren og udvalget er endvidere enige om, at der bør åbnes adgang til sammenslutning også af andre aktieselskaber end banker på til-

svarende beskatningsmæssige vilkår. Reglerne herom bør dog udformes således, at de ikke kan udnyttes til at skaffe aktionærer eller selskaber utilsigtede skattemæssige fordele.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) må principielt fastholde partiets lovforslag som en rimelig og hensigtsmæssig skattemæssig ligestilling af Kooperationen med andre virksomheder.

Mindretallet kan dog efter omstændighederne tilslutte sig hovedtrækkene i de heromhandlede lovforslag og de stillede ændringsforslag, men bemærker, at lovforslagene efter mindretallets opfattelse bortset fra brugsforeningerne ikke fuldt ud løser spørgsmålet om Kooperationens ligestilling med andre erhverv i skattemæssig henseende.

I øvrigt vil mindretallet redegøre for sin stilling ved anden behandling.

Mindretallet er tilfreds med finansministerens tilsagn om kooperative virksomheders og andre selskabers skattemæssige ligestilling ved sammenslutning.

Endelig finder mindretallet, at andre end de af lovforslagene omfattede kooperative virksomheder bør have adgang til, om de ønsker det, at gå ind under selskabsbeskatningen, således som den bliver efter lovforslagene.

Om de enkelte ændringsforslag bemærkes:

Ad I. forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

Til nr. 1.

Ændringsforslaget tilsigter en tydeliggørelse af definitionen af indkøbsforeninger.

Til nr. 2.

Efter lovforslagets oprindelige formulering ville en hovedforening blive beskattet efter de nye regler, når den blandt sine medlemmer havde blot et enkelt eller nogle få, der skal beskattes som brugsforeninger. Efter ændringsforslaget skal en sådan hovedforening beskattes som indkøbsforening, hvis den kun forhandler varer, som medlemsforeningernes andelshavere udelukkende anvender i deres bedrift.

Til nr. 3.

Efter ændringsforslaget skal dividende kunne fradrages, når den er endeligt fastsat senest 6 måneder efter regnskabsårets begyndelse. Forhøjes dividenden senere, kan forhøjelsen ikke fradrages, heller ikke for et senere indkomstår.

Til nr. 4.

Ændringsforslaget går ud på at opretholde de gældende regler om opgørelsen af indkøbsforeningers skattepligtige indkomst. Efter disse udgør indtægten 4-6 pct. af formuen, afhængig af omfanget af omsætningen med ikke-medlemmer.

Til nr. 5.

Efter ændringsforslaget udgår den foreslåede forhøjelse af aktieselskabernes indkomstfradrag.

Til nr. 6.

Da brugsforeninger efter ændringsforslag nr. 7 skal have et indkomstfradrag, hvilket ikke var forudsat i det oprindelige forslag, må deres beskatningsprocent fastsættes til den samme som for aktieselskaber, nemlig 44. Ændringsforslaget går ud herpå.

Til nr. 7.

Ved ændringsforslaget fastsættes brugsforeningernes indkomstfradrag til halvdelen af indkomsten, dog højst $1\frac{1}{4}$ pct. af formuen. For aktieselskaber udgør det tilsvarende fradrag indtil $2\frac{1}{2}$ pct. af aktiekapitalen. Imidlertid har ikke alle brugsforeninger en

indbetalt andelskapital, og for de brugsforeninger, der har det, vil kapitalen ofte være ringe set i forhold til virksomhedens omfang. Det foreslås derfor, at indkomstfradraget opgøres på grundlag af foreningens formue, men til gengæld med en lavere procentsats end aktieselskabernes tilsvarende fradrag.

Til nr. 8.

Efter de gældende regler svarer indkøbs-, produktions- og salgsforeninger skat med 18 pct. Efter lovforslaget andrager skatteprocenten for disse foreninger 14. Herved er bl. a. taget hensyn til, at den såkaldte „konsolideringslempelse“ foreslås ophævet. Da der ved udformningen af forslaget er taget hensyn til den lempelse, som aktieselskaberne efter forslaget skulle have i form af en forhøjelse af indkomstfradraget, og da denne lempelse bortfalder, foreslås det ved ændringsforslaget at fastsætte beskatningsprocenten til 15.

Til nr. 9-11.

Disse ændringer er en følge af ophævelsen af den foreslåede lempelse af beskatningen af aktieselskaber.

Til nr. 12 og 13.

Ændringsforslag nr. 12 indeholder overgangsreglerne. Da mange brugsforeninger nu er midt i det regnskabsår, der danner grundlag for skatteansættelsen for skatteåret 1967-68, og da foreningerne må have nogen tid til at tilrettelægge deres bogføring med de nye skatteregler for øje, skal de nye regler efter ændringsforslag nr. 13 principielt træde i kraft for skatteåret 1968-69.

Foreninger, der ønsker det, skal efter den nu foreslåede § 35 A, stk. 2, i en periode af 4 år kunne vælge at forblive under de gamle regler. Er de i løbet af denne periode overgået til den ny beskatningsordning, kan de dog ikke senere vende tilbage til den gamle.

Efter § 35 A, stk. 3, skal saldo værdien for maskiner, inventar og lignende driftsmidler ved overgangen til den ny beskatningsordning opgøres med udgangspunkt i den værdi, der blev lagt til grund ved foreningens sidste skatteansættelse efter de gamle regler.

Også varelagre skal efter stk. 7 opgøres

med udgangspunkt i den værdi, de blev ansat til ved denne skatteansættelse.

På bygninger og installationer kan afskrivning efter stk. 4-6 principielt foretages på det beløb, hvortil anskaffelsessummen ville være nedbragt ved almindelige afskrivninger, hvis foreningen hele tiden havde været beskattet efter aktieselskabsreglerne. Afskrivningsgrundlaget skal dog fastsættes på grundlag af ejendomsværdien (forskelsværdien), navnlig i de tilfælde, hvor foreningen ikke kan dokumentere størrelsen af anskaffelsessummen.

Ekstraafskrivning skal efter stk. 6 kunne foretages på bygninger, der er anskaffet tidligst 9 år før begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for overgangs-skatteåret.

Ad II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. og III. forslag til lov om ændring i lov om investeringsfonds.

Disse ændringer er en følge af dels det ændrede ikrafttrædelsestidspunkt for den ny beskatningsordning, dels de nu foreslåede overgangsregler.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (af Ib Thyregod m. fl.).

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) Nr. 2 affattes således:

„2. I § 1, stk. 1, indføjes efter nr. 3 som nyt nr. 3 a:

„3 a) indkøbsforeninger, hvorved efter denne lov forstås sådanne sammenslutninger, som har til formål at indkøbe, fremskaffe eller fremstille varer eller at levere tjenesteydelser, som medlemmerne udelukkende benytter til udøvelse af deres bedrift, når sammenslutningen — bortset fra normal forrentning af en indbetalt medlemskapital — anvender den stedfundne omsætning med medlemmerne som grundlag for udlodning af overskud til disse.“

2) I det under nr. 3 foreslåede nye stykke affattes sidste punktum således:

„En hovedforenings indkomst skal dog opgøres og beskattes efter de for indkøbsforeninger fastsatte regler, såfremt foreningen kun indkøber, fremskaffer eller fremstiller varer eller leverer tjenesteydelser, som medlemsforeningernes andelshavere udelukkende anvender i deres bedrift.“

3) Nr. 5 affattes således:

„5. I § 9 indsættes som nyt stk. 2 og 3:

„Stk. 2. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmerne for det pågældende regnskabsår. Det er dog en betingelse herfor, at dividenden m. v. er endeligt fastsat af foreningen senest 6 måneder efter begyndelsen af vedkommende regnskabsår. Hvis dividenden m. v. forhøjes efter udløbet af denne frist, kan det beløb, hvormed dividenden for det pågældende regnskabsår er forhøjet, ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Forhøjelsen kan ej heller bringes til fradrag ved indkomstopgørelsen for senere indkomstår.

Stk. 3. De i stk. 2 omhandlede begrænsninger i adgangen til fradrag for dividende m. v. omfatter ikke rabatydelser.“

4) Den under nr. 6 foreslåede affattelse af lovens § 14 erstattes af følgende:

„§ 14. For de i § 1, stk. 1, nr. 3 a, omhandlede indkøbsforeninger udgør indkomsten de i stk. 2 og 3 anførte procenter af foreningens formue ved indkomstårets udgang. Formuen opgøres efter reglerne i § 16. Er formuen negativ, ansættes indkomsten til 0.

Stk. 2. Såfremt foreningen i indkomståret kun har haft omsætning med medlemmer, udgør indkomsten 4 pct. af formuen.

Stk. 3. Såfremt foreningen i indkomståret har haft omsætning med ikke-medlemmer, udgør indkomsten 6 pct. af så stor en del af formuen, som svarer til forholdet mellem omsætningen med ikke-medlemmer og den samlede omsætning, og 4 pct. af resten af formuen.

Stk. 4. I tilfælde, hvor en indkomstperiode er kortere eller længere end 12 måneder, foretages en tilsvarende nedsættelse eller

forhøjelse af de i stk. 2 og 3 fastsatte procenter.

Stk. 5. Tilbagebetalt skat lægges til den skattepligtige indkomst i det omfang, hvori foreningen har haft ret til at fradrage beløbet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det skattepligtige beløb medregnes ved indkomstopgørelsen for det indkomstår, hvori tilbagebetalingen sker.“

5) Nr. 13 udgår.

6) I den under nr. 14 foreslåede affattelse af § 18 formuleres stk. 1 således:

„*Stk. 1.* De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger udreder indkomstskatten med 44 pct. af det beløb, hvormed den skattepligtige indkomst overstiger det efter reglerne i stk. 2 opgjorte indkomstfradrag.“

7) I den under nr. 14 foreslåede affattelse af § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

„*Stk. 2.* Indkomstfradraget udgør halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst $1\frac{1}{4}$ pct. af foreningens formue, således som denne ved udgangen af vedkommende regnskabsår opgøres i overensstemmelse med skattelovgivningens almindelige regler.“

8) *Nr. 15* formuleres således:

„*§ 19.* § 19 affattes således:

„*§ 19.* De i § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, nævnte indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger udreder indkomstskatten med 15 pct. af den skattepligtige indkomst.““

9) Nr. 16 udgår.

10) Nr. 17 udgår.

11) Nr. 18 udgår.

12) Efter nr. 18 indsættes som nyt nummer:

„*00.* Efter § 35 indsættes som ny paragraf:

„*§ 35 A.* For de efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger gælder de i stk. 2-7 nævnte overgangsregler.

Stk. 2. Foreningen kan til og med skatteåret 1971-72 vælge at lade sig beskatte efter reglerne i lovbekendtgørelse nr. 377 af 20.

december 1961. Valget må træffes senest samtidig med udløbet af fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende skatteår. En forening, der er overgået til beskatning efter reglerne i nærværende lov, kan dog ikke for et senere skatteår vælge at blive beskattet efter de hidtil gældende regler. Det skatteår, for hvilket en forening første gang beskattes efter reglerne i nærværende lov, benævnes i det følgende overgangsskatteåret.

Stk. 3. For overgangsskatteåret indgår maskiner, inventar og lignende driftsmidler, som foreningen ejer ved indkomstårets begyndelse, i saldo værdien, jfr. lov om skattefri afskrivninger m. v., med den værdi, hvortil de er ansat i den formueopgørelse, der er lagt til grund ved foreningens skatteansættelse for det foregående skatteår. Dette beløb forhøjes med anskaffelsessummen for driftsmidler, der er anskaffet i løbet af indkomståret og nedsættes med beløb, der i samme tidsrum er indvundet ved afståelse af driftsmidler, alt i overensstemmelse med reglerne i lov om skattefri afskrivninger m. v. På den således fremkomne saldo værdi kan skattefri afskrivning foretages efter reglerne i lov om skattefri afskrivninger m. v.

Stk. 4. For sådanne bygninger eller installationer, der i overensstemmelse med reglerne i lov om skattefri afskrivninger m. v. kan afskrives, og som er erhvervet (fuldført) forud for begyndelsen af det indkomstår, der ligger til grund for skatteansættelsen for overgangsskatteåret, sker afskrivningen på grundlag af den værdi, hvormed den pågældende bygning eller installation indgik i foreningens formueopgørelse for skatteåret forud for overgangsskatteåret (forskelsværdien), reduceret med den del af beløbet, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid af bygningens eller installationens afskrivningsperiode og den samlede afskrivningsperiode. Foreningen kan dog vælge at afskrive på grundlag af anskaffelsessummen, reduceret med den del af beløbet, som svarer til forholdet mellem den forløbne tid af bygningens eller installationens afskrivningsperiode og den samlede afskrivningsperiode. Det er en betingelse, at anskaffelsessummen dokumenteres at være højere end den i 1. punktum nævnte værdi.

Stk. 5. Almindelig afskrivning på bygninger eller installationer kan foretages med lige store beløb over bygningens eller installationens restlevetid.

Stk. 6. Ekstraafskrivning kan foretages på bygninger eller installationer, der var i foreningens besiddelse ved begyndelsen af det til grund for overgangsskatteåret liggende regnskabsår, under forudsætning af, at bygningen eller installationen er anskaffet af foreningen tidligst 9 år forud for begyndelsen af nævnte regnskabsår. Ekstraafskrivning kan for de i 1. punktum omhandlede bygninger og installationer kun foretages i de efter anskaffelsen følgende 9 indkomstår. Grundlaget for beregningen af ekstraafskrivningen er det beløb, hvormed bygningen eller installationen indgik i foreningens formueopgørelse for skatteåret forud for overgangsskatteåret (forskelsværdien), eller anskaffelsessummen, for så vidt den dokumenteres at være højere.

Stk. 7. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for overgangsskatteåret optages varelagre m. v. ved regnskabsårets slutning efter de for andre skatteydere gældende regler. Varelagre m. v. ved regnskabsårets begyndelse indgår med den værdi, hvormed de indgik i det for det foregående skatteår opgjorte regnskab.““

Til § 2.

13) I paragraffen ændres „skatteåret 1966-67“ til „skatteåret 1968-69“.

II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. (Af Ib Thyregod m. fl.).

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) Paragraffen affattes således:

„§ 1.

„I lov om særlig indkomstskat m. v., jfr.

lovbekendtgørelse nr. 281 af 2. juli 1965, indsættes i § 13 i stedet for sidste punktum:

„Indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger beskattes ikke af særlig indkomst. Det samme gælder de efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. skattepligtige foreninger for skatteår, for hvilke de i henhold til bestemmelsen i nævnte lovs § 35 A, stk. 2, 1. punktum, vælger at lade sig beskatte efter reglerne i lovbekendtgørelse nr. 377 af 20. december 1961.““

Til § 2.

2) I paragraffen ændres „skatteåret 1966-67“ til „skatteåret 1968-69“.

III. forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds. (Af Ib Thyregod m. fl.).

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) Den foreslåede affattelse af lovens § 2 erstattes af følgende:

„§ 2. Berettiget til at foretage henlæggelse til investeringsfond er alle skattepligtige personer, selskaber, foreninger og institutioner m. v., der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Henlæggelse kan dog ikke foretages af dødsboer samt indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. skattepligtige foreninger kan ikke foretage henlæggelse til investeringsfond med virkning for skatteår, for hvilke de i henhold til nævnte lovs § 35 A, stk. 2, 1. punktum, vælger at lade sig beskatte efter reglerne i lovbekendtgørelse nr. 377 af 20. december 1961.““

Til § 2.

2) I paragraffen ændres „skatteåret 1966-67“ til „skatteåret 1968-69“.

Ove Hansen.

Holger Eriksen.

Lis Groes.

Egon Jensen.

Hans Lund.

Peter Nielsen.

Chr. Rasmussen.

Holm Tved.

Ib Thyregod,
formand.

Anders Andersen.

Jens Chr. Christensen.

Foged.

Fanger.

Hagen Hagensen,
næstformand.

Knud Thomsen.

A. C. Normann.

Poul Dam.